

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

3/4 . . . 10 „

1/2 . . . 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez doplačila naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
Gorici v I. nadst. na desno.

Upraviništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Vabilo na naročbo.

Ni zadosti samo pridno čitati list, ampak treba ga tudi podpreti gnotno. To pa se zgodi z naročbo. Listi stanejo obilo denarja in koliko truda in duševnega dela je združenega z listom! Zato pa mora imeti list dobro gnotno podlago: obilo naročnikov in obilo inserentov.

Leto za letom moramo beležiti, da je še premalo naročnikov. Želimo jih toliko, da nam dajo tako podlago, da se bomo mogli gibati tako, kakor želimo. To bi se poznalo znatno v listu.

„Soča“ vrši svojo dolžnost, kar le more na vse strani. Težak je naš posel, ker imamo toliko na nas prežečih nasprotnikov, ali z veseljem delamo in bomo tudi delali, kar naj si zapomnijo nasprotniki v domačem in tujem taboru. Borimo se za pošteno stvar, borimo se za obstoj Slovenstva ob meji ter za vseobčo povzdigo našega ljudstva. Tako je bilo, tako je in tako bo!

V ta namen pa potrebujemo izdatne pomoči prav v naročnikih. Čim več redno plačujočih naročnikov, tim več podaja list. In prav dandanašnji je nujna potreba dobro podprtega naprednega časopisa na Goriškem, ko naše ljstvo begajo razni farizeji z lažjo in prevaro. Mi se borimo za resnico in pravico, da je vsakdo, kdor čita „Sočo“, prav poučen o razmerah v državi, zlasti pa še o razmerah v naši deželi, ki so zapletene ter trpi radi njih neizmerno naše ljudstvo. Sredi teh razmer je neobhodno potreben dober napreden list. Tak list je bila, je in bo „Soča“.

Zato vabimo na naročbo vse one, ki še niso naročeni, pa bi jim kar naravnost pritakalo, da so in vse one, ki zmorejo naročnino, odmerjeno jako nizko, da imajo list vedno pri rokah ter čitajo vse številke!

Nadejamo se, da nam ostanejo zvesti vsi naši dosegljivi naročniki in istotako oni, ki kupujejo sproti „Sočo“.

Na Goriškem je treba velikega naprednega delovanja in boja, treba je ne-

prestano delati in gibati; v to je treba pred vsem dobro podprtega naprednega časopisa!

Dosti! Rodoljubi! Poslušajte naš glas! Naročajte si naš list, da bomo mogli vedno uspešneje delovati po zlatem geslu nepozabnega našega prvoboritelja dr. K. Lavriča:

Vse za narod, svobodo in napredek!

Ljudsko štetje.

V Gorici.

Znano je in dokazano, da pri splošnem popisu ljudstva pred desetimi in dvajsetimi leti se je pogubilo in potopilo v laškem morju mnogo slovenskih družin, kajti na stotine očetov je dopustilo ali iz nevednosti ali iz nezavednosti in odvisnosti, da so nam sovražni uradni popisovalci vpisali njih, njihove žene in otroke med Lahe, ker so se ti prizadevali večati svoje število sebi v korist, nam pa v škodo. Mnogo so zakrivali popisovalci, a še več slovenski očetje sami.

Marsikateri Slovenec, ki je živel med Lahe, ki je bil vslužben pri laški družini, ali je bil delavec pri laški tvrdki, ali je bil kakorkoli vezan na drugonarodno okolico, je prišel v škrice, kako naj bi naznačil občevalni jezik, in marsikdo se je udal v strahu, da izgubi kruh.

Terorizem in sleparstvo sta igrala veliko vlogo v tem oziru.

Pred dvajsetimi leti so magistratni uradniki našli v Gorici 14.860 Lahov in le 3567 Slovencev.

Kako so takrat „štetli“, dokazujejo še jasneje te številke: Na Baranovšču v Gorici so našli 195 Lahov in le 119 Slovencev, v Starigori 127 Lahov in 153 Slovencev, da si tam ni Lahov.

Ob zadnjem ljudskem štetju l. 1900 so našli v Gorici skupno 16.112 Lahov in 4754 Slovencev. Potemtakem bi bili napredovali Slovenci v 10 letih samo za 1187 duš!

Kdor naše razmere pozna, mora priznati, da se je že l. 1900. potopilo v laš-

„Lump bo iz njega,“ je dejal Nikolaj brez očitnega strahu za bratovo bodočnost.

„Jaz se mučim in mučim na vse načine, trtim vse svoje moči in živce — in niti najmanjši uspeh!“ je pripovedoval z udušenim glasom študent, spominjaje se vseh prebitih poniževanj, vsega sramu pred samim seboj... Koliko bi bil dal za to, ko bi mogel svojega ljubečega učenca enkrat tako iz vsega srca preteptati!

„Pustite vendar vse skupaj!“

„Živeti pa moram vendar!“ je vskliknil študent popolnoma obupan.

„No, potem pač jejte, kar se vam ravno da.“

V diskusije pa se Nikolaj, vkljub vsemu trudu študenta, ni nikdar udal. In večkrat sta poskušala Nina in študent določiti, kakšen človek je pravzaprav Nikolaj, če se natančno vzame, kateremu tipu naj se prišteva, in kaj so pač njegovi nameni, kakšen je njegov posel. Ugibala sta sredi in tja in prišla sta do tako fantastičnih zaključkov, da sta se morala slednjič smejati. Ko pa sta se razšla, sta se morala čuditi radi svojega smeha in tudi najfantastičnejši zaključki so se jima zdeli resnični, in drugi dan sta pričakovala oba z

kem morju na tisoče Slovencev; to pa ne najmanj po krivdi nas samih!

Povedali smo že, da imajo na magistratu v Gorici pripravljeno veliko žrelo, da bi pobasalo v sebe na tisoče Slovencev. Da bi bila slovenska zavednost tako velika, da bi ostalo ono žrelo prazno. Ali kaj je slovenska zavednost! Tudi laška poštenost bi morala biti tako velika, da bi ne vrgla nobenega Slovencev v laško žrelo!

Tako nas zaničujejo! Tako nas zmerjajo s „ščavi“, s Huni, divjaki, zarobljenici, manj vrednimi ljudmi itd. — bodo vendar tako dobri veliki laški gospodje na magistratu, da se izognejo teh „ščavov“, teh „Hunov“ ter jih ne upišejo za Lahe, odnosno ničesar ne „popravijo“! Saj bi grešili smrtno proti italijanstvu, ako bi prišli v vrste velikega kulturnega naroda „ščavarske“ neotesance!!

Torej naj nas pustijo lepo v miru in poštenost ter pravica naj vladata med laško prizadeto gospodo pri ljudskem štetju!

V Krmini

so našli pred 10 leti 5237 Lahov in samo 119 Slovencev. V mestu samem pa je 65 Slovencev. Koliko jih bo letos? Upamo, da bodo Slovenci zavedni tako, da se upišejo vsi za Slovence ter to tudi zahtevajo, kjer bodo utikali Lahe svoje prste vmes.

V Gradišču ob Soči

so našli pred 10 leti 3053 Lahov in 310 Slovencev.

V Trziču

so našli pred 10 leti 4969 Lahov in samo 18 Slovencev. Pa so pošteno hrustali Slovenci! V Trziški občini mora biti lepo število Slovencev! Ali bodo toliko zavedni, da se priglasijo za Slovence? Vsekakor treba paziti na Trzič!

Ločnik, Dolenje!

Lahe se potrudijo v teh občinah, da bi požrli kar največ Slovencev. Zavedni doma in bližnji sosede naj učijo, da nam

bojaznijo in s strastno radovednostjo Nikolaja in mislila sta vedno, da se mora baš danes razvozljati zamotana uganjka. Nikolaj se je pač prikazal, a uganjka je ostala danes ravnotako nerazrešena kot včeraj.

Posebno ostre in neverjetne pa so bile trditve, ki so se kovalje v poselski sobi, in tu je bil Fenogen najinteligentnejši. Če je nekoliko pil, je bila njegova fantazija jako razburjena, tako da se je včasih celo sam ustrašil.

„On je — roparski poglavar!“ je dejal nekoč Fenogen in njegov rdeči obraz je ohledele vsled silnega strahu...

„No, no — takoj ropar!“ je menil neverjetno kuhar, a se je vendar nemirno oziral na vrata...

„Ki oropa samo bogatine!“ je pripomnil Fenogen, hoté razjasniti svojo prejšnjo trditev, ker mu je nekoč Nikolaj sam povedal, da so tudi takšni razbojniki.

„Temu pač ni potreba ropati, ko ima pa njegov oče toliko denarja, da ga še prešteti ne more,“ je rekel kočijaž, ki je bil jako pameten mož.

„Tri tovarne, štiri hiše ima in delnice reže vsaki dan... vsaki dan...“ je še

ne naredi prevelike škode drugorodni nasprotniki!

Po Furlaniji

je na raznih krajih dosti Slovencev. Tako n. pr. v Moši, v Koprivi, sploh povsod skoro se jih dobi.

Njihova dolžnost je, da se priglasijo vsi za Slovence!

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Podgore. (Zahvala.) — Tukajšnji šolski otroci, vstevši otroška vrtca, čez 300 po številu, so bili letos o Božiču vsi izvanredno obdarovani. Zato gre največja zahvala tuk. sl. županstvu, katero je v ta namen potrosilo 583 K in družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, katera je darovala za otroške vrtee 100 K.

Dalje so darovali mnoge obleke: gg. Bisail, Černetič, Ivančič in Kurinčič ter Hribar, vsi iz Gorice.

Za božičnico, so darovali: G. Otto Gehsler, tvorniški ravnatelj, in Alojzij Bandel veleposestnik, oboje v Podgori po 10 K.

Pri vstopninah so preplačali: Gg. Kurinčič in Ivančič iz Gorice 2 K; G. Anton Klančič, župan 2 K; G. Vuga Ciril Metod, kurat 2 K; G. Nemec Jožef, trgovec 2 K; Gospa vdova Jožefa Kocjančič 2 K in gospodična Trpin Afra 1 K. Srčna hvala.

Podpisani izreka vsem v imenu tuk. šolske mladine priskrbo zahvalo.

Vodstvo ljudske šole v Podgori,
30. dec. 1910.

Josip Budal, voditelj.

Iz ajdovskega okraja.

Iz rihemberške občine:

Že kakih štirinajst dni se neprenehoma čivka od strani sorodnikov našega župana, in raznaša vsako nedeljo in praznik vest po gostilnah, da je dobil naš župan priznanje ož ministerstva da je eden prvih poštenjakov na Primorskem itd.

petala Ana Ivanovna, ki je imela sedaj ravno 560 rubljev v hranilnici.

Fenogenova trditev je bila s tem enkrat za vselej opravljena. Ana Ivanovna je preiskala vse, kar je vnesel Nikolaj s seboj, a našla ni razven nekaj perila ničesar. In ravno ta okolnost, da ni našla ničesar drugega kot perilo, je najbolj vznemirjala in prestrašila. Ko ni bila našla v njegovem kovčegu puške, kroglice, bodala, in bi bilo torej jasno, da je roparski poglavar, potem bi bilo vse dobro in vsi bi si bili oddahnili, kajti najstrašnejša je bila ta negotovost o poslu človeka, ki ni po obrazu in po svojih navadah prav nič podoben drugim ljudem, ki sam ničesar ne pove in ki zre na druge z očmi rablja. Nemir je naraščal in je prehajal v babjeveren strah, ki je preplaval vso hišo kakor ledenomrzal val.

Zvedeli so za kratak razgovor med Nikolajem in njegovim očetom; a ta razgovor ni nikakor razbrazil strahu, nasprotno: ozračje groznih uganjk in dvomljivih ugibanj je postalo še gostejše.

„Rekel si mi nekoč, da sovražiš vse naše življenje?“ je vprašal oče, povdarjaje vsako besedo posebej. „Ali je z...“

V neznano daljo.

Ruski spisal LEONID ANDREJEV.

Preložil Fedor Gradišnik.
(Konec.)

On si gotovo misli, kako je srečna in zadovoljna s svojim ugodnim, bogatim življenjem: zadovoljna s svojim slikarstvom, s svojo godbo in s svojo dobrodelnostjo, in vendar — kako se moti! Ona ne potrebuje slikarstva, niti godbe, niti dobrodelnosti...

Nikolaj se je samo smejal, če je bil prisoten pri Petrovem poduku, in Peter ga je radi tega posmehovanja sovražil. V njegovi navzočnosti je potegnil Peter kolena še višje, tako da je ležal s stolom skoraj na hrbtu; stisnil je še bolj zaničljivo oči in žokal si je po nosu, da si je prav dobro vedel, da vsega tega ne sme delati, in bil je jako predrzen napram ubogemu študentu. Temu je silila kri v osepničasti obraz in potil se je, jokal je skoraj, in če je Peter zapustil sobo, je tožil Nikolaju svoje gorje, tožil, da se Peter neče učiti: „Jaz resnično ne vem, kaj bo iz njega...“ Še zadnjič mi je tožila sobarica, da ji govori vedno svinjarije...

Na to govoričenje mi nismo reagirali, ker nam sploh ni bilo znano, kaj je tu stvarnega vmes. — Da se nahaja nebroj pritožb in rekurzov zoper našega župana Pavlica v svetu, nam je znano; vedeli pa sploh nismo, koji od vseh teh rekurzov je tako ugodno rešen za našega »Jožeta«.

Dne 28. t. m. se je razvzrojalo. Občinski sluga je vročil gosp. Vinkotu Cigoju odlok c. kr. namestništva v Trstu IX. 266/419 z dne 19.5. 1910.

V odloku gre tukaj za neki protest proti nezakonitemu postopanju našega slavnega župana Jožeta za časa zadnjih deželnozborskih volitev.

Zoper našega župana so v teku še vsedruhi rekurzi in uverjeni smo, da mu niti ministerstvo ne bode izbrisalo pečata »nečastnih dejanj«, katerega mu je prilepila najprvo okrajna, in potem pa še okrožna sodnija na čelo. Ministerstva rešujejo došle vloge, navadno po došlih sporočilih podrejenih oblastnih mi pa poznamo našega župana in njegovo delovanje od bližje in smo si svesti, da ga bodo pokopali s pečatom »nečastnih dejanj«.

Časi, ko je ta »možak« delal, kar je hotel, so pač minuli in kam sedaj spada, ve najbolje on — sam...

Zanimivo je glede onega odloka to, da je rešena pritožba za zadnje deželnozborske volitve le še sedaj in sicer v nemškem jeziku! Kje smo?

Tovarna kavnih su-

rogatov

„PATRIA“

poboljšani kakovosti

— novega izdelka. —

v Veliki-Kaniži se nahaja sedaj po strokovni prenatredbi v uravnanem obratu ter prinaša vse njene izdelke v novi, —

v konsum, kakor to vsakemu zaboječku in zavoju prilepljena pečatna znamka izkazuje. —

Prosimo cenjene gospode trgovce in poiznitnike za blagovoljno preizkušnjo tega —

Velespoštovanjem — „PATRIA“, tovarna kavnih surogatov. —

Istotako počasno in povdarjeno se je glasil Nikolajev odgovor: »Da, sovražim je! — Do dna je sovražim! Sovražim naše življenje, a ga ne razumem!«

»Ali si našel kaj boljšega?«

»Da... Da, našel sem nekaj boljšega!« je ponovil Nikolaj trdno in odločno.

»Ostani pri nas!«

»To je nemogoče, oče. — Ti veš to sam!«

»Nikolaj!...« je vskliknil naenkrat oče jezno, skoraj divje.

In po kratkem molku je odgovoril Nikolaj tiho in nekako bolešno: »Ti si vedno isti, oče — divji in dobroščen!«

Prišli so božični prazniki; s strahom in trepetom jih je pričakovala ta bogata hiša. Prisotnost človeka, ki ni prav nič čutil s svojo okolico, je ležala kakor silen kamen na srcih vseh, in jemala je pričakovane slavlju ne samo veseli značaj, ampak njega temeljni smisel sploh. Nikolaj je menda sam zapazil, kako nadležen je vsem in zapustil ni skoraj nikdar svoje sobe; — a ker ga niso videli, se je dozdeval ljudem še mnogo strašnejši.

Par dni pred Božičem se je zbralo

Silvestrovo goriških Slovencev.

Poglejmo nazaj, da pridemo naprej! tako je učil Bleiweis, oče Slovencev.

Poglejmo torej nazaj v leto 1910. Najpivo nam mora priti na misel slavni naš deželni zbor, ki tako imenitno vrši svojo dolžnost.

Ljudje so se prestrašili, ko so slišali tam januarija letošnjega leta iz deželnega zbora — ko so zborovali lepo sami med seboj veliki deželni gospodarji, združeni v tesni zvezi! — da se deželne finance nahajajo v obupnem položaju, da so deželne naklade tako visoke, da ni misliti še na kak povisek, ker so skupno z občinskimi in okrajnimi nakladami med najvišjimi v vsej državi — — — — — ter da ni nikakor mogoče iztakniti drugih virov dohodkov v kritje letnih primanjkljajev deželnega proračuna. — —

Ni bila prijetna ta godba iz vrst zvez, ki se je drugače bahala tako rada, kako uzorno da gospodarji, da je deželno gospodarstvo v najboljših rokah itd.

Na koncu so zopet tožili jednako, kakor v začetku zasedanja; povedali so na koncu, da imamo najvišje naklade v vsej državi.

Primanjkljaja za letos so izkazali 1.155.456 K. Posojila so bili sklenili iskati 650.000 K. S tem so hoteli malo zakrpati slabe deželne finance.

Kljubu takemu obupnemu položaju deželnih financ pa so vendar dajali podpore na levo in desno.

Dr. Gregorčič je razlagal v svoji »Gorici«, da je deželni zbor dovolil novih podpor 1.687.079 K; obnovo jih je bilo podpor za 175.850 K, kakor je razlagala Gregorčičeva »Gorica«; torej skupno je bilo dovoljeno podpor

1.862.929 K.

Lepa svota! Pa tak obupen položaj deželnih financ!

Gregorčič je razlagal po svoji »Gorici« tudi, da je Lahom dovoljeno 833.012 K, Slovincem pa 884.465 K. (Skupnih podpor pa da je 145.452 K.)

Na Silvestrov večer o ponoči zapadajo podpore. Koliko jih zapade danes o polnoči?

Na deželnem odboru se veselijo današnje noči: češ, velikega bremena se iznebimo, toliko in toliko podpor zapade.

slučajno nekaj gostov pri Barsukovih; Nikolaj se ni prikazal med nje — kakor ga sploh ni bilo nikdar blizu, če je prišel kak tujec v hišo — in ležal je oblečen v postelji ter poslušal godbo. Prihajajoča skozi zidovje, je bila ublažena in donela je silno melodično in nežno, kakor petje daljnih, nedolžnih duhov in bila je tako mehka, donela je tako lahko, kot da prepeva zrak sam. Nikolaj je poslušal, in pred njim so se pojavila daljna otroška leta, ko je bil še majhen in je še živela njegova mati;... takrat so prišli nekoč tudi gostje, in on je tudi od daleč poslušal godbo in sanjal... ne o slikah, tudi ne o zvokih, ampak o nečem drugem, v čemur so se združile slike z zvoki, jasno in močnolepo — in ta »nekaj« se je zvijal in svetil v zraku, kakor pisan, prepevajoč trak... In takrat je razumel, kaj je bilo to, a znal si tega ni razložiti... Skušal je le, kolikor mogoče dolgo bedeti, a zaspel je v kljub temu... v predsobi... od nikogar opažen, v sredi med kožuhi in preprogami, in čudovito jasno in razločno je čutil sedaj vzduh mehke, božajoče kožuškovine... In zopet ga je pretresla nepojmljiva groza, kot bi prebudle ostre igle vse njegovo telo...

Bahali so se z dovoljenimi podporami, hvalili zvezo, kako da lepo skrbj za deželo — — — ali mi smo bili že takrat ob razdeljevanju podpor ujeli besede nekega veljaka iz deželne hiše: »Saj ne bo treba vsega izplačati!« Tako se je odrezal, ko je bil poprašan, kako da dajejo toliko podpor pri tako obupnem položaju deželnih financ.

In res ni bilo treba vsega izplačati in tudi ne bo! Ljudje so hodili na deželni odbor po podpore, hodili spraševati, kaj naj storijo, da bodo deželni podpor. Nekaj se je izplačalo, majhne reči; gledé večjih so jih odpravljali na deželnem odboru po stari navadi: da treba storiti to in ono, sicer pa da ni — — — — — denarja! In odhajali so nevoljni; čutili so pesek, katerega so metali v oči ljudem klerikalci.

Silvestrova noč je tu! Podpore zapadajo. Morda porečejo: da je gledé zapadanja drugače pri podporah za javna dela in drugače pri drugih, katere zapadejo z zadnjim adarcem ure o polnoči, ali mi moramo imeti tu pred očmi v glavnem to, kar se je izplačalo — drugo je neizplačano, torej za to leto ne prihaja več v poštev.

Izplačanih pa je podpor — kolikor smo mogli dognati —

okoli 200.000 K.

Dovoljenih je bilo 1.862.929 K; izplačanih okoli 200.000 K; torej ostane neizplačanih danes na Silvestrovo

okoli 1.600.000 K.

Onih okoli 200.000 K je izplačanih sploh za Lahe in Slovence; za prve brez dvoma več; pri zapadanju smo vedno Slovenci prvi, pri izplačevanju zadnji.

Lep Silvestrov večer!

Določilo se je v februariju v deželnem zboru, da dovoljene podpore se imajo izplačati pod dano previdnostjo.

Dana previdnost je morala biti res velika, ker je izplačano tako malo in zagradi zapadanje tako ogromen del dovoljenih podpor!

Žalosten je Silvestrov večer goriških Slovencev pri pogledu na delovanje deželnega zbora in odbora. Podpore gredo rakom žvižgat, žabcam pet — — —

Ljudstvo naše — tu vidiš jasno, kako so Te imeli za norca z dovoljenimi deželnimi podporami!

toda takrat tako čudno združeno z nečim mehkejšim, toplejšim... Obličje se mu je zjasnilo, kot da je pogladila božajoča, nežna roka njegove temne veke... Njegov obraz je bil nepremičen, toda mirnejši, mil in brez bolečin, kot pri mrtvecu... Težko je bilo uganiti, če bdi ali spi, če živi ali če je mrtev. Samo eno je bilo gotovo: ta človek počiva...

Božični večer je prišel in o mraku je prišel Fenogen k Nikolaju. Bil je skoraj trezen, gledal je temno in v njegovih očeh se je svetlikalo nekaj kakor solze...

»Potrudite se gori k stari materi,« je dejal ter obstal med vrati.

»Kaj?« je vprašal Nikolaj začuden.

Fenogen je vzdihnil in ponovil: »K stari materi se potrudite!«

Nikolaj je šel, in ko je prestopil prag, je objelo dvojé tankih deklških rok njegov vrat, njegovemu obrazu se je približal nežen obrazek s široko odprtimi mokrimi očmi in nežen glasek je jokajoč šepetal: »Brat, brat!« — Čemu si nas mučil! Ljubi, ljubi bratec, spravi se popolnoma z očetom!... In z mano... In ostani pri nas... Prosim, prosim, ostani pri nas!...«

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši so računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Priložnost! Na prodaj je orkestrion z 21 cilindri, ki igra 18 komadov izvrstno. — Naslov: J. Suligoj, urai v Gosposki ulici št. 25 — Gorica.

Trajen zaslužek!!

20-25 K na toben zaslužite s pletenjem na našem platnem stroju. — Vse izdelke kupimo mi, za kar se pisмено zavežemo. — Plačljivi pogoj zelo ugodni. Na stroj se je možno naučiti v dveh dneh. — Spol starost in daljavnost je postranska stvar. — Mnogo priznanih pisem je na razpolago. — Edina katoliška tiskarna te vrste. — Zahtevajte cenike in pojasnila. Naslov:

„Christl. Hausindustrie,“

Du aj, XVI 2, Gaullachergasse 12

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražljivimi čistil. kroglicami in grenicami.

Cena orig. škatle K 2.—

Fosarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-ve Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečine glajšujoče in okrepujoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. Orig. steklenica K 2.—

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni zaloznik, Dunaj, Tuchlauben 9. Zaloge v Gorici v lekarni: A. Girmicoli.

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in. M.!

In malo, suho telesce se je streslo boječe v njegovih rokah, in malo srcece — ono, ki ni bilo nikomur potrebno —, je postalo tako silno veliko, da bi bilo v njem prostora za vse neizmerno trpeče človeštvo... Nikolaj je gledal temno, z naježenimi obrvmi, okrog sebe... Iz postelje so se iztegovale proti njemu roke stare matere, grozne, brezkrvne in suhe, in neki glas, ki je donel kakor iz drugega sveta, je prosil hripavo in jokaje: »Nikolaj!... Otrok!...«

In na pragu je jokal Fenogen. Izgubil je vso svojo važnost, dihnil je glasno, premikal je usta in trepalnice, in solz je imel toliko! — Polzele so mu v takih potokih na obraz, kot da ne prihajajo iz oči, kakor pri drugih ljudeh, ampak iz vseh znojnic plešaste glave...

»Moj prijatelj, Nikolinka!« je šepetal kakor v molitvi, ter iztegoval patetično roke z rdečo ruto...

Nikolaj se je nasmejal bolešno in slabotno, in vedel ni, da polze iz njeovih zamračenih orlovih oči redke solze... In v tem trenutku je stopila iz temnega kota stara, tresoča se postava onega, ki je bil njegov oče, in katerega življenje mu je bilo sovražno in nepojmljivo.

BENJAMIN

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal trgovec Ivan Perdan znesek 983 K 20 v kot prispevek od družbenih užigalic. — Rodojubi, zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah in kavarnah družbine užigalice, da na ta način doprinesejo do večjih prispevkov v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Za Ciril Metoda daruje K 5 g. Ivan Kravos, sedlarski mojster v Gorici na Kornu mesto novoletnih voščil.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daruje g. J. Medved K 5., kot odkup novoletnih voščil.

Domače vesti.

Vsem našim p. n. naročnikom in oddjemalcem naše tiskarne želimo veselo novo leto! — Uredništvo in upravnništvo.

Drevi na Silvestrov večer v Trgovski Dom! Začetek ob 8!

Ljudsko štetje v Gorici. Ker je mnogim težavno izpolniti naznanilnice, je preskrbel Odbor za slovensko ljudsko štetje, da se bodo naznanilnice **brezplačno** izpolnjevale v pisarnah Odbora za slovensko ljudsko štetje.

Te pisarne so: V Šolskem Domu, Malem domu, pri Petelinčku v Nunijski ulici, v hiši ljudske posojilnice v Kapucinski ulici, pri gosp. učitelja Cicero v ulici Grabizjo št. 7, v gostilnici Petra Biteznička, Ponte Nuovo, pri gosp. Iv. Cempre v Pokopalski ulici št. 28, v gostilnici Winkler na Grčini, v gostilni Komel na Ajševici, v gostilnici Batič blizu Bajte, v gostilnici Jeras na južnem kolodvoru, v pisarni dr. Sketa, pri gosp. Petru Batiču Via Leon št. 4, v Slov. podpornem društvu v ulici sv. Ivana, v Katol. delavskem društvu v Semeniški ulici, v gostilnici M. Fischer za Gradom, v Alojzevišču in Slov. sirotišču v ulici del Ponte Isonzo.

Slovenci in Slovenke, prinesite vsi svoje naznanilnice v te naše narodne urade, ki bodo poslovali 1. in 2. januarja 1911, od 8. in pol do 12. ure predpoludne in od 2. do 6. ure popoldne. Tu se vam izpolnijo naznanilnice brezplačno oziroma dajo potrebni nasveti.

Lahi v Gorici in ljudsko štetje. — Kot lačni volkovi že letajo okoli Slovencev in lušnih gospodarjev, da bi ujeli kar največ Slovencev ter jih upisali za Lah! Najete imajo ljudi, dobro plačane, ki nagovarjajo zlasti Slovence, da dajo izpolniti popisovalne pole ali njim ali kakemu drugemu Lahu, vabijo jih tudi na magistrat, češ, da jim tam izpolnijo natančneje pole! Vse giblje in išče, kje bi požrl kakoga Slovenca! Pravijo pa tudi, da je mogoče, da se kaj spremeni še le potem, ko bodo že vse pole oddane. Kako je bilo pred desetimi leti?! Če bi znale neke peči govoriti, bi povedale nekaj lepega.

In naenkrat mu je postalo razumljivo. Z isto strastjo ljubezni, ki je prevečala tudi njegovo najhujše sovraštvo, se je oklenil očeta, potegnivši Nino s seboj. In vsi trije, zviti v živ, plakajoč klopčič, z odprtimi in jokajočimi srci, so se združili za trenutek v veliko bitje, z enim srecem, z eno dušo...

«Ostane!» je vskliknila hripav in triumfujoče stavec. «Ostane!»

«Moj prijatelj Nikolinka!» je šepetal Fenogen kakor v molitvi.

«Da, da!» je jokaj Nikolaj, ne da bi razumel, komu, zakaj in čemu tako odgovarja. «Da, da!» je ponavljaj, poljubljajoč tresoče se roke starke, ki je molče in nežno božala njegov obraz...

«Da, da!» je kričal še vedno... In že je čutil, kako se dviga in kako rase v njegovem srecu grozni, preteči, temni: Nel!

Noč je zavladala in vsa velika hiša, od poselske sobe do gosposkega salona, je bila slovesno razsvetljena... Ljudje so živahno govorili in dragocene stvari so izgubile ves strah in vso bojazen; raz svoje zvišene prostore so gledale ponos-

Apelujemo v zadnjem trenotku na vse Slovence in Slovenke v mestu, da upišejo za občevalni jezik slovensčino ter se ne udajo nobenemu pritisku, nobenemu terorizmu. Vsak pritisk, vsak terorizem je kazniv.

Zato prosimo ob enem one Slovence, na katere bi kaj pritiskali glede občevalnega jezika, da to naznanijo odboru za ljudsko štetje v Gorici, da stori potem potrebne korake, da zadene take ljudi zaslužena kazen.

Občinske volitve v Sv. Križu. — Včeraj in danes se vršijo občinske volitve v svetokrižkem mestu. Včeraj je volil tretji razred. **Naprednjaki imajo 75 glasov večine.**

V drugem razredu danes imajo tudi naprednjaki večino. Za prvi razred še ne vemo.

Volitve v zavarovalnico zoper ne-zgode so se vršile v četrtek. Oddanih je bilo glasovnic 8654. Slovenci se v vseh skupinah in kategorijah močno napredovali. Glasovi so se podvojili, ponekje jih je petkrat toliko kot prej. Iz skupine delodajalcev smo izgubili dosežanja dva zastopnika; v skupini delodajalcev je zmagała v vseh treh kategorijah kakor tudi v razsodišču laška lista. — Pridobili pa smo v skupini delavcev, kjer nismo imeli doslej nobenega zastopnika. V delavski skupini so izvoljeni v razsodišče Slovenci: I. M. Micheluzzi, namest. Dorčić L., Jeriha A., Karabaič V., s 1308 glasovnicami in 26.062 glasovi. V IV. kategoriji sta izvoljena Ivan Vitasovič in Iv. Medica. Posebno velika udeležba je bila iz Dalmacije.

Naš bodoči podlistek. Z novim letom začnemo priobčevati roman »Velika vasa«, francoski spisal Edgar Monteil.

Ta roman slika s perečo resničnostjo osebe, kakor so živele in dihale, in borbo med nazadnjaštvom in napredkom. Slika nam francoski klerikalizem, kakoršen je v svojem jedru. In čudno: do pike »nak« je klerikalizem na Slovenskem. Zdi se človeku čisto, da čita popis dogodkov in razmer kje pri nas. Zato bo ta roman zanimivo čtivo, ki ga že v naprej priporočamo.

Okrajni živinozdravnik Al. Staudinger je imenovan veterinarskim nadzornikom pri namestništvu v Trstu.

Proračun okr. šolskega zaloga za goriški okraj za leto 1911. — Izkazuje troškov 355.402 K, dohodkov pa 107.683 K 30 v. Primanjkljaj se pokrije z 90% dodelko na vse izravne davke, 3000 K se dovoli kot enoletna draginjska doklada najpotrebnejšim oženjenim učiteljem.

Trimesečni dopust je dobil g. nadučitelj Fran Mermolja v Dobravljah, da se udeleži združnega tečaja na Dunaju.

Klerikalno časopisje na Goriškem. — Tri imamo: »Gorico«, »Prismojencu«, in »Novi Čas«. Zadnja dva se že čudovito hvalita, kako »fajn« lista sta; »Gorica« se seveda tudi pohvali takisto pretirano židovsko kot prva dva. V listih se hvalijo, tudi v pogovorih, ali ob jedrnat strah-

no na mimo hiteče ljudi in kazale so brez bojazni svojo lepoto; in bilo je, kot da je v tej hiši vse samo zato tu, da služi njim in da se klanja njihovi lepoti.

Gospodar, Nina in študent so sedeli še vedno v sobi stare matere in govorili so o sreči, ki so jo čutili v svojih srcih...

Fenogen, ki je iz samega veselja še nekoliko pil, je stopil na dvorišče, da bi si na prostem hladil svojo vročo glavo; in ko si je še hladil svojo rdečo plešo, na kateri so se talile snežinke, kakor na razbeljeni plošči ognjišča, je naenkrat zagledal — Nikolaja! V roki mal zavitek, je stopil izza vogla, kjer se je nahajal vhod za posle in liferante, in bil je tudi neprijetno presenečen, ko je zagledal naenkrat Fenogena pred seboj.

«Ah, Fenogen, stara zver!» je dejal tiho... »spremljaj me do vrat.»

Ulica je bila popolnoma prazna, in izginjala je v belem morju počasi in tiho padajočega snega. Nikolaj je obstal pred Fenogenom, pogledal ga je strogo in temno s svojimi izbuljenimi, velikimi očmi, položil roko na njegove rame in dejal počasi, kakor se poučuje malo dete: »Re-

vito udrihajo novostrujarji po »Prismojencu« in »Gorici«; novostrujarski generali v Gorici pravijo, da je »Soča« zadela, ko je dala »Prim. Listu« ime »Prismojencu« ter da je »Gorica« za nič list, ki laže ter dela sramoto katoliški stranki. Neusmiljeno udrihajo novostrujarji po obeh Gregorčičevih listih; starostrujarji pa pravijo o novostrujarskem »Novem Času«, da so gore hotele roditi, pa se je rodila smešna miška; da tako neumnega lista, kot je »Novi Čas«, ni pod božjim solncem. Tako presojajo sami med seboj svoje liste.

No, mi rečemo na vse to le: prav imajo jedni in drugi.

Iz goriškega mestnega sveta. — Mestni svet goriški je imel 29. t. m. sejo. Sklenilo se je, naj se prekamena Gospoška ulica še do hiše št. 20. na jedni ter na drugi strani do št. 7. na Travniku. — Društvu »Svoj dom« je bil magistrat določil črto za gradnje, društvo se je pritožilo, ali kasacijska sodnija je priznala odlok magistrata. — Za spomenik Zorutu so dovolili 2000 K. — Mestnim uradnikom se dovoli draginjska doklada po 60, 80, 160–200 K. — Za mestno učiteljstvo se določi stalnost draginjske doklade. — G. Hrovatinu se dovoli gradnja poslopja v Stračicah. — Določijo se taksas za pse, in sicer 50 K za lovske pse in one za luksus, za pse čuvaje 6 K in 2 K. — V tajni seji je bil imenovan za pomožnega mestnega inženirja Aldo Supan iz Trsta.

Pohujšanje se širi med klerikalci. Za Dornbergom Malovše! Kaj pride še na dan? Kaj je toliko fridolinstva med klerikalci? Bog ve, kako daleč je že segla dornberška kuga po Vipavskem?!

Železnica iz Gorice v Červinjan. — Železniško ministerstvo je izročilo končno dela za to železnico inženirju Pichu iz Prage; on je bil napravil tudi prvotni načrt. Delo prične v kratkem.

Tako bo tekla kmalu nova železnica po Furlaniji, kjer imajo že toliko železniških zvez, kakor malo kje drugje v Avstriji na tako malem prostoru.

Kaj pa bo z našo gorsko železnico: od Sv. Lucije do Kobarida, oziroma Boveca ter z zvezo z Idrijo? Katera železnica je bolj potrebna: ali nova v Furlanijo ali gorska?! Pač srednja — ali smo vedno zadnji, ker imamo v deželnem zboru in v dunajskem parlamentu tako fine zastopnike naših interesov, kakor sta Gregorčič in Fen!

Furlani dobijo zopet novo zvezo, naši Goričani bodo pa čakali še dalje. Ni pa misliti na to, da bi morda h kratu gradili dve železniki: ti v deželi!

Nagroma je umrl 57 letni Ivan Tomšič iz Sovodenj, delavec v tovarni v Stračicah v Gorici. Prišlo mu je slabo, omedlel je, prenesli so ga v bolnišnico in tam je izdihnil.

Še vedno trobijo po »Prismojencu«, da je obsojeni gojaški župan Lozar — tiheralec! Prismoje! Pristaš S. L. S. je, agitiral je za klerikalce in volil klerikalno.

ci očetu, da ga pozdravljam in da sem odpotoval.

»Kam?!«

»Jednostavno proč. Zdravstvuj!« Nikolaj je potkal Fenogena ra rame in odšel. Fenogen pa je tudi tako vedel, kam odhaja in z vso močjo svojega starega prijateljstva do njega ga je prijel za roko.

»Jaz te ne pustim! Kakor mi Bog pomaga, ne pustim te!«

Nikolaj ga je sunil v stran in ga iznenaden pogledal. Fenogen pa je sklenil roke kakor k molitvi in prosil z jokajočim glasom: »Nikolinka! Edini prijatelj! Pijuni na vse... ne idi! No, kaj hočeš tam? Denar je tu. Tri tovarne, štiri hiše. Delnice režemo vsak dan...« je ponavljaj besede stare oskrbnice...

»Kaj blebečeš?« Nikolaj je naježil obrvi in urno odšel. Fenogen pa, popolnoma prazničen v svojem novem fraku, čisto izven sebe in potr, je capljal za njim, ga prijel za roke in prosil kakor v molitvi: »No, potem... jaz tudi... Vzemim me s seboj... Kaj pa, za božjo voljo? Golobček ti... K razbojnikom? — Prav:

Potem pa naj bo tak klerikalni agitator in volilec naprednjak? Preneumno! — Zna pa je stara klerikalna navada, da prekrstijo v »liberalca« vsakega klerikalca, ko pride v navskrižje s kazenskimi zakoni. Tako in nič drugače je tudi z Lozarjem, o katerem je bilo že pred časom v »Prismoju« in »Soči« pisano, da je klerikalec!

Aviatik Helm, ki je vzletel letos skupno z inženirjem Zablatnikom iz Korške na Velikih Rojah pri Gorici, je ponesrečil v Vratislavi. Padel je z zrakovlova iz višine 150 m ter si zlomil tilnik in ostal mrtev.

Dveletna vojaška služba. — »Fremdenblatt« je priobčil iz peresa nekega generala članek o dveletni vojaški službi. Članek pravi, da uvedba dveletne vojaške službe prinese koristi vojski ter bo tudi v prilog gospodarskim interesom prebivalstva. Na to prinaša tudi mnenja raznih parlamentarcev, ki se izrekajo na sploh ugodno za dveletno vojaško službo; med drugim je tudi zahteva, da naj se zniža tudi služba pri mornarici od 4 na 3 leta.

Za »naraščaj« skrbijo. — Neki »hauptman« od »čukov« tam za ono stranjo Svetogore je slišal vedno, kako treba skrbeti za naraščaj. »Hauptman« je pri »čukih« in v katoliškem izobraževalnem društvu je tudi važen funkcionar. Potem se že da skrbeti za naraščaj. In poskrbel je... V društvu so tudi dekleta in sicer še taka, ki imajo dobro grlo, da lahko pojejo v društvu in v cerkvi. Čuk je začel in zgodilo se je. — Stara resnica ostane le ta, da je v »katoliških« društvih nedolžnost deklet slabo shranjena!

Dve častni nagradi, razpisani po pevskem zboru »Glasbene Matice«, vsako po 100 K, je priznala »Glasbena Matica« g. Emilu Adamiču za »Tri večerne pesmi« in skladatelju J. Novaku za »Balado« s sopranskim samospevom, mešanim zborom in orkestrom.

Na razpis je došlo 11 skladb. Pošiljatelj nenagrajenih skladb dobe iste z neodprtimi kuverti nazaj, ako nam pošljejo geslo in naslov, pod katerim naj se jim vrnejo.

Tatove prepodila. — V ulici G. Giusti v Gorici služi pri neki družini pogumna služkinja. Ko se je vlegla o polnoči spat, je zaslišala neki sunljiv ropot. Ker le ni ponahal, je vstala, vzela poleno ter odprla vrata svoje sobe. Zagledala je blizu sebe dva moška, visoka in močna, ki sta zbežala. Služkinja je tekla nekaj časa za njima, pa sta se zgubila. Nato je pogledala še v vrtič pri hiši. Tam pa je bil tretji, ki je tudi zbežal. Korajžna punica!

Sedemdesetletnega berača so zaprli na 24 ur. 70 letni Anton Zidarič iz Šempolje je beračil; revež pač je prišeljen v to. Prijeli se ga in obsodili. No, po obsodbi in prestani kazni mu vendar ne bo kazalo drugega kot beračiti dalje, ker je pač siromak in od samega zraka ne more živeti. Ali ga ne morejo nikjer preskrbeti?

torej k razbojnikom! In obupno je mahal z roko kakor v slovo vsem poštenim ljudem.

Nikolaj se je ustavil in zrl molče na starega slugo; in v tem pogledu je zabliskalo nekaj tako strašnega, mrzlo groznega in obupnega, da je Fenogen naenkrat umolknil in da so se mu noge zasadile v sneg, kot da so priraščene...

Nikolajeva visoka postava se je še svetlikala v daljavi in postajala je vedno manjša, kot da izginja v mrzli sneženi zrak... Še en trenutek — in za vedno je izginil v oni neznani, grozeči dalji, iz katere je tako nepričakovano prišel... Nič živega ni bilo več videti v zapuščenem kraju, in Fenogen je stal še vedno na svojem mestu in gledal. Ovrtnik na njegovi srajci je postal mehak in se je oprijemal njegovega vratu; snežinke so se počasneje talile na njegovi zmrlji pleši, in padale so zajedno s solzami na široki, obrti obraz...

Vzemite,

ako imate nahod, hripavost, zasliženje ali težko sapo, Fellerjev fluid z znamko »Elisa-fluid«. Sami smo se prepičali pri bolečinah v prsih, v vratu itd. o njegovem leka-

jočem, kašelj utehajočem, cživljajočem učinku. DvanajstERICA za poskušnjo 5 kron, dve dvanajstERICI K 8-60 franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elisa-rg št. 264 (Hrvaško).

Mesarji v Gorici hočejo baje, zopet zvišati ceno mesa!!

Kruh je 'kradel' neki dečko 18 letne-
mu. Jos. Jazbecu, ko ga je nosil naroč-
nikom po Potopališni ulici. Že mesec
dni mu je zmanjkovalo kruha; sedaj pa
je bil ujet nekega dečka, ko je jemal
iz košare kruh; ali dečko se mu je izvil
ter zbežal.

Trst brez mesa. — Mesarji mislijo
zapreti mesnice, kakor hitro prodajo me-
so, ki je še na razpolago. Zaprte bi bile
morda več dni. Klavne živine manjka,
vlada pa se na vse prošnje, ki merijo na
odpomoč, ne ozira.

Brez sredstev. — Po goriških ulicah
je hodil neki Blaž Renko brez sredstev,
in službe nima nobene. Prijela ga je po-
licija. Neverjetno, koliko takih ljudi se za-
teče v Gorico!

V Volosko so poslali iz Gorice ne-
kega Laha, ki se piše Santo Aliotta. Iz
Gorice je izgnan, v Voloskem je pa baje
osleparil nekega trgovca.

Mesec dni zapora je dobil Alojzij
Jurij iz zapadnih Brd, ker se opetovano
vrača v Gorico, dasi je izgnan iz mesta;
pa še postiti se bo moral in na trdem le-
žati. Morda mu bo ugajalo v »pržonu«
tako, da se še vrne v Gorico!

Vojaški begunec. — Pri karabinje-
rih v Čedadu se je zgledal Anton Marinič,
topničar iz Gorice. Pobegnil je 25. t. m.
v civilni obleki. Odpeljali so ga v Videm.

Odpri lekarni. — Jutri popoldne
bosta odprti v Gorici lekarni Cristofolletti
Kürner. V teh dveh lekarnah bo tudi po-
nočna služba v času od 1. do 8. januarja
1911.

Sokolski vestnik.

Občni zbor »Telovadnega društva
Sokol v Gorici« se bo vršil dne 3. januarja
1911. v prostorih pri »Zlatem Jelenu« ob
8. uri zvečer; za slučaj nesklepčnosti se
vrši drugi občni zbor 1/2 ure pozneje z
istim dnevnim redom: 1. Nagovor br. sta-
roste; 2. Poročilo tajnikovo; 3. Poročilo
blagajnikovo; 4. Poročilo načelnikovo; 5.
Odseka »Sokolski dom«; 6. Rač. pregle-
dovalcev; 7. Volitev staroste; 8. Volitev
podstaroste; 9. Volitev načelnika; 10. 7.
odbornikov in 2 namestnikov; 11. Volitev
pregledovalcev računov; 12. Volitev žup-
nih delegatov; 13. Slučajnosti. Bratje!
Pridite v čim večjem številu k letnemu
obračunu. Na zdar! — Odbor.

Društvo »Sokol« v Črnicah bo de-
imelo v petek dne 6. januarja 1911. re-
dni letni občni zbor s sledečim dnevnim
redom: 1. Pozdrav br. staroste; 2. Po-
ročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4.
Volitev novega odbora; 5. Slučajnosti.
Želi se, da se vsi člani udeležijo tega ob-
čnega zbora. Z bratskim »Na zdar«!

Odbor.

Za Sokolski dom v Prvačini se je
nabralo: Krčma g. župana Furlanija
K 8.54; krčma g. Zorn Al. K 5.40; krčma
Mozetič K 6.

Dalje so darovali: Tvrška Ivančič-
Kurinčič v Gorici K 5.45, Kotel Fr.,
Kromberg in Andrej Ličen iz Solkana
K 2.40. Na zdar! Odbor.

Žveza narodnih društev.

Akad. fer. društvu »Adrija« v Gorici
je daroval g. dr. Bogumil Vošnjak 25 le-
pih knjig. Tem potom mu izreka omenje-
no društvo najsrčnejšo zahvalo ter upa,
da najde več posnemalcev.

Bratno društvo »Narodni dom« v
Škrblini priredi 15. jan. in 26. febr. zabavni
večer s petjem, igro in plesom. Program
se objavi pravočasno brez osebnih vabil.

Slov. Čitalnica v Dol. Vrtojbi priredi
na Novega leta dan popoldne v prostorih
g. Fr. Faganelja društveno zabavo s ša-
ljivim vspešnim: s šaljivo tombolo (3
dobitki) in srečolovom (25 lepih reči),
tamburanjem itd.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Stenski koledar goriških obrtnikov in
trgovcev za leto 1911. je izšel. — Sode-
lovalci tem potom uljudno naznanjajo, da
je bilo 530 kron dohodkov in 528 kron 40
vin izdatkov. Preostanek K 1.60 se je iz-
ročilo za šolsko družbo sv. Cirila in Me-
toda.

Povišanje delniške glavnice Jadrans-
ke banke v Trstu. Poroča se nam, da se
je v zadnji seji upravnega sveta Ja-
dranske banke sklenilo enoglasno, da se
poviša delniška glavnica od K 4.000.000
na K 6.000.000 Jadranska banka, ki je pra-
znovala te dni petletni jubilej svojega ob-
stanka, poviša v tem času že petič svojo
delniško glavnico, kar najbolje priča o nje-
nem napredku in razvoju in o simpatijah,
ki jih uživa ta naš zavod v merodajnih
krogih Z navedenim korakom stopa Ja-
dranska banka na čelo avstrijskih jugo-
sovanskih bančnih zavodov in prepričani
smo, da bo tudi v bodočnosti izpolnjevala
svojo nalogo in se tudi nadalje še bolj
razvijala, da vspehi leta 1910 odgovarja-
jo, vključ temu, da je imel zavod četrti
milijon šele od 1. junija t. l. popolnoma na
razpolago, percentuelno vspehom prejš-
nih let, tako, da je za to leto najmanj 6%
na dividenda uže zagotovljena. Rezervni
fondi se bodo z dotacijo iz čistega dobič-
ka in iz ažija nove emisije skoraj podvo-
jili. Upravni svet določil je emisijski kurz
V. izdaje delnic na K 425.— za stare del-
ničarje (na 2 stare delnice pripade ena
nova) in na K 445 za nove subskribente,
t. j. približno isti kurz kakor za IV. izdajo
in se je odločil za ta razmer jako nizek
kurz samo iz vzroka, da zadovolji sub-
skribente, na katerih prijave se ni mogel
pri zadnji emisiji ozirati in da pridobi za-
vodu kolikor mogoče veliko število no-
vih interesentov. Vspeh emisije je že da-
nes zagotovljen od bančnega sindikata;
vendar pa je pričakovati, sodeč po sploš-
nem zanimanju ki je vladalo že sedaj,
ko se je doznalo, da se misli povišati deln.
glavnico, da bo tudi takrat na javno sub-
skripcijo izložen znesek prepisan. Sub-
skripcijski rok konča z dnem 15. februar-
jem 1911. in prične Jadranska banka, ka-
tera že danes sprejema predpriprave za
novo emisijo, razpošiljati v najbližjih
dneh tozadevna povabila. — Upravni svet
Jadranske banke sklenil je ob enem, za-
hetvati vladno dovoljenje za povišanje
delniške glavnice do zneska K 12.000.000.
Pripominjamo, da so notirane delnice Ja-
dranske banke v uradnem kurznem listu
tukajšnje borze in da bodo najbrže drugo
leto notirane tudi na dunajski borzi.

Iz srca se nam je radovati na krasnih
vspehih tega našega domačega zavoda.
Prenehala je s svojim delovanjem
manufakturna tvrdka bratje Mörpurg v
Gorici.

Politični pregled.

V delegacijah je imel prof. Masaryk
zopet govor o Vasičevi falzifikacijski aferi.

Delegat prof. Masaryk vstraja na
svoji, že v zadnjem delegacijskem zase-
danju izrečeni trditvi, da so prihajali ta-
kozvani Friedjungovi dokumenti iz av-
strijskega poslaništva v Belgradu.

Delegat Masaryk poudarja dalje, ka-
ko je čudno dejstvo, da avstrijsko zuna-
nje ministerstvo, ki sicer takoj reagira,
če se le očita, da je kdo občeval s por-
tirjem kakavega avstrijskega poslaništva,
na težke obtožbe, ki so bile izrečene pred
belgradskim sodiščem, pa molči.

Prof. Masaryk izvaja nato, kako je
zunanje ministerstvo moralo priznati ko-
rak za korakom vsa dejstva, katera je
spočetka vse zanikalo, ter se bavi nato s
posameznimi dokazi Vasičevega procesa,
zlasti z od Swientochowskega ponar-
jenim brzozavom, katerega fotografir-
ni posnetek kaže delegatom.

Med Masarykovimi izvajanjem pride
med Čehi in Jugoslavlani na eni ter kr-
ščanskimi socialisti in nemškimi nacio-
nalci, pri katerih se je zlasti odlikoval pl.
Stransky, na drugi strani do kontraverz.
Stranskemu kličejo Jugoslavlani: »Denun-
cijanti«

Predsednik s težavo pomiri razbur-
jene duhove.

Nato. ponavlja zunanji minister grof
Aerenthal svoje trditve, da Vasič ni ob-
čeval s poslanikom Forgachem, priznava
pa, da je dajal Vasič falzifikate do tedaj,
dokler ga niso napodili. Prof. Masaryk
skuša slikati kot zaupnika Vasiča ter iz-
javi, da je s tem za njega cela zadeva de-
finitivno končana.

Masaryk ga je ostro zavrnil.

Aerental je bil imenovan po razkrit-
jih Masarykovih o čednem delu na bel-
grajskem poslaništvu tajnim svetni-
kom. Swientochowski bo baje odpokli-
can iz Belgrada ter pridejten morda celo
divizijskemu poveljništvu v Sarajevu ali
pa pride na Dunaj na kako važno mesto.
Če odstopi Aerental, kako odlikovanje
dobi za svojo uzorno zunanjo politiko?

Portugalska. — Na Portugalskem še
ni miru, v ljudstvu še vedno vre, vlada se
ne more zanašati ne na armado ne na
mornarico; govori se o odkritju rejali-
stične zarote. V armadi je bilo več slu-
čajev upora; delavci stavljajo neizpoln-
jave zahteve.

Češka politična šola. — Pod pred-
sedstvom dr. Kramářa se je sestavil ku-
ratorij dvajsetorice čeških učenjakov,
književnikov in politikov za osnovo vi-
soke politične šole v Pragi. Odbor mla-
doške stranke je sklenil, da votira ku-
ratoriju letnih 5000 K kot podporo za
otvoritev take šole.

Italija izstopi baje iz trozveze. V
rimskih političnih krogih se govori, da se
pripravlja preobrat v zunanji politiki. Ita-
lija sklone zvezo baje s Francijo.

Razne vesti.

Razbijalci in vandali z dné 4. sep-
tembra v Trstu pred sodnijo. — 16 laških
junakov sedi pred sodnijo v Trstu; to so
oni, ki so dne 4. sept. divjali proti vsemu,
kar je v Trstu slovanskega; kakor znano,
so takrat agitirali proti izletu N. D. O.
iz Pulja v Trst. Divjali so takrat najbolj
pred kavarno »Minerva« ter napravili la-
stniku Jos. Kranjcu veliko škodo. Raz-
prava je pričela v četrtek, nadaljuje se
danes.

Hagenbeck je umrl. — Iz Neustedtena
pri Hamburgu naznanjajo, da je umrl
lastnik glasovite menažerije, Viljem Ha-
genbeck. Del te menažerije je bil pred
kratkim v Gorici.

Pomožne šole v Berlinu. — Te šole
so namenjene onim otrokom, ki zaradi te-
lesnih ali duševnih ovir ne uspevajo v
ljudski šoli, ki pa so sposobni za pouk.
Najprej se ustanovi v vsakem od 13 berl.
šolskih okrajev po en razred. Nadaljno
snovanje bo se ravnilo po potrebi. V te
šole se bodo sprejemali otroci, ki so naj-
manj eno leto redno, toda brezuspešno
hodili v najnižji razred ljudske šole in so
ob koncu leta ostali v najnižjem oddelku.

Liga proti oženim moškim. — V
Newjorku se je združilo okoli 1000 žen,
da začno boj proti onim oženim moš-
kim, ki skrivajo poročne prstane po žepih.
Zahteva onih žen se glasi: hočemo
da bodo naše hčeri varne pred preganja-
njem oženjenih moških, ki se izdajajo za
neozenjene. Naj se vsi oni možje, ki ne
nosijo poročnega prstana na roki, kaznu-
jejo z globo 5000 dolarjev ali z zapornim
najmanj 2 let. Pa so hude! Kdo ugodí tej
njihovi zahtevi, tega pa ne vedo po-
vedati!

Dva zrakoplovca ubita. — Zrakoplo-
vec Lafont je nameraval priti iz Pariza
v Bruselj na svojem letalnem stroju. S
svojim spremljevalcem Pola se je podig-
nil, obkrožil trikrat vežbališče, nato se
je aparat preobrnil in oba sta se ubila. 26
žrtev je že zahtevalo zrakoplovstvo v 3-
tošnjem letu.

Nevihita na Kanarskih otokih. —
Med nevitito se je v Gomeri podrla hiša.
22 oseb, večinoma otroci so bili zasuti.

Čudno božično darilo. — Že priten
trgovec v Berlinu je povabil na božični
večer svojega knjigovodjo. Trgovec je
imel mlado ženo, ki se je zaljubila v knji-
govodjo. Ko so sedeli vsi trije pod dre-

vescem, je poslala žena moža v drugo
sobo, češ, da mu napravi s posebnim da-
rilom veliko iznenadenje. Mož je ostal v
sobi, tačas šla pa žena in knjigovodja
oropala blagajno in zbežala. Denar in
ženo izgubiti — to je pač lepo božično
darilo.

Samostansko preročišče — bordel.
— V Žitomiru (Rusko-Poljsko) je iztak-
nila policija skrivno poljsko preročišče v
samostanu. Oficijelno je bilo znano, da se
izdelujejo duhovniške obleke v teh pro-
storih. Policija je pa preiskala delavnico
in dobila mnogo žensk in deklet v staro-
sti od 12.—30. leta.

Medvedji pes. — New-Yorški mili-
jardar John Jakob Astos je razpisal na-
grado 20.000 K za novo žival, ki bi na-
stala potom križanja med medvedom in
psom. Tako žival je pripeljal Astos s svo-
jega potovanja. — Baje je ta nova žival
zelo močna, velika in inteligentna, in če
se ne motimo, je podobna bolj raci kakor
pa medvedu in psu.

Vojašnica gorela. — V Compiegne
na Francoskem je gorela vojašnica.
Zgorela je vsa zaloga uniform in orožja.
Poroča se, da je uničenih 12.000 pušk.
Škoda znaša 1 1/2 milijonov frankov.
Vzdržuje se vest, da je neznana roka za-
netila.

Visok honorar. — Profesor Bier, ki
je poletil 1908. kot asistent umrlega prof.
Bergmanna zdravil sultana Abdul Hami-
da in ki je postal pozneje sultanov telesni
zdravnik, zahteva od turške vlade hono-
rarija in odškodnine v znesku 150.000 K.

Milan v megli. — Na Božič v jutro je
vladala v Milanu taka megla, da se ni
videlo 1 m daleč. Vse polno nezdod se je
zgodilo. Tri osebe so utonile, več se je
pa ponesrečilo pod vozovi in pod tram-
vaji.

Umor v Bernu. — V Bernu (Švica)
sta bila umorjena na sveti večer starejša
zakonska Hirschli. Morilec je zanetil
sobo, da bi skrli svoj čin. Morilec, 21 let-
nega delavca Niederhäuser-ja, so že za-
prli. Pri njem so dobili uro gospe Hirschli.

Čuden proces. — Operetna pevka v
Budimpešti Sari Fedak, ki nastopa v Le-
harjevi opereti: »Ciganska ljubezen«, to-
žar svojo kolegijo, ki nastopa v isti ulogi
toda v provincijalnem mestu. Ta kolegi-
nja si je pustila napraviti enako obleko,
kakoršno si je izmisli in imela sama
Sari Fedak. Radi tega bo zelo zanimiv
proces.

Dozdevni mrtvec. — Mlad pevec
Attili se je ustrelil v Milanu radi nesreč-
ne ljubezni. Ko so ga že pokopali, je čul
čuvaj na pokopališču iz njegovega groba
stokanje. Poklical je zbiravnike, odkopali
so mrtiča, in za toliko spravili k sebi, da
se je že lahko razgovarjal s svojo ma-
terjo in s svojimi brati.

Maskirani roparji. — V Csengerba
na Ogrskem so ušli maskirani roparji v
spalnico 71 letnega krčmarja Mojzesa
Kaufmanna. Zahtevali so od njega ves
njegov denar. Dal jim je 80 K. Ženo Kauf-
manna, ki je hotela zbežati ter na pomoč
klicati, so roparji zabodli. Tudi krčmarja
in njegovo nečakinjo so ranili. O roparjih
ni ne duha ne sluha.

Ivan Kravos

na Koru št. 11. GORICE na Koru št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga raz-
ličnih konjskih
vpreg za lahko
ali pa težko
vožnjo; dalje
ima v zalogi
različne konj-
ske potreb-

ščine, potovalne potrebščine kakor: kov-
čarje, torbice, denarnice, listnice
itd. — Izvršuje in sprejma v
popravo različne koleselne in
kočij.

Popravila se izvršujejo točno.
Cene zmerno.

Gospodinje, zahtevajte
pri vseh trgovinah

KOLINSKO CIKORIJO

iz EDINE slovenske tovarne v Ljubljani.

**Srečno in veselo
novo leto 1911!**
vošči
vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu in na deželi
A. Bisail.

**Srečno in veselo
novo leto**
vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem
tvrdka **IVANČIČ & KURINSIČ**
Gorica
Gosposka ulica št. 9.

Srečno novo leto 1911!
vošči
vsem svojim odjemalcem v mestu in na deželi
Josip Terpin
nasl. Ant. Potatzky.

Srečno in veselo novo leto 1911
vošči
vsem svojim cenj. gostom in prijateljem
Jos. Pečenko,
lastnik kavarne „Central“.

Srečno in veselo novo leto
vošči svojim prijateljem,
posebno pa svojim gg. naročnikom in odjemalcem
ANTON KRUSIČ
krojaški mojster
v Cersu Fr. Jos. št. 39.

Svojim cenj. gg. odjemalcem
vošči
srečno in veselo novo leto 1911
tvrdka **KONJEDIČ & ZAJEC.**

**Srečno in veselo
novo leto**
vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem
Aleksander Ambrožič
urar
Tekališče Josipa Verdi 26.

Srečno in veselo novo leto 1911
vošči vsem svojim c. gg. odjemalcem
Adolf Urbančič,
mesar.

Srečno in veselo novo leto
vošči cenj. gg. odjemalcem v mestu in na deželi
Karol Draščik,
lastnik odlikovane pekarije in sladničarne v Gorici.

Srečno in veselo novo leto 1911!
vošči
vsem svojim prijateljem in znancem ter p. n. odjemalcem
Peter Gruden & Comp.
Gorica.

**Srečno in veselo
novo leto 1911!**
vošči
svojim cenjenim gg. odjemalcem v mestu in na deželi
Franc Oberdank,
izdelovatelj sodavice in pokalic.

Srečno in veselo novo leto 1911
voščim vsem svojim obiskovalcem in se priporočam za nadaljni obisk.
Mihalj Turk, brivec
na Korni št. 6.

SREČNO in VESELO NOVO LETO
- - 1911 - -
želi vsem svojim cenj. odjemalcem
Leopold Horvat,
klobučar v Gorici
Gosposka ulica št. 12.

Srečno novo leto 1911.
voščim vsem svojim cenj. odjemalcem, ki so kupili dvokolo, gramofon, orkestrijon, šivalni ali kmetijski stroj itd.
pri **BATJEL-U**
v Stolni ulici št. 3-4 v Gorici.

Svojim cenjenim gg. odjemalcem
vošči
srečno in veselo novo leto 1911
IGNAC SAUNIG
na Korni št. 12.

Srečno in veselo novo leto!
vošči vsem svojim cenj. odjemalcem
Anton Breščak - Gorica.

Zagrebski
Franck
kot tovarniško znamko
priporočujemo kot priznani **najboljši** pridelek za kavo!
Sl. zagreb 1655, 1. 1911

Srečen začetek novega leta
vošči
svojim cenj. odjemalcem in naročnikom
Peter Lotič,
čevljarški mojster v Raštelju.

Svojim cenjenim gg. odjemalcem
vošči
srečno in veselo novo leto 1911
Miha Kožman,
trgovca z lesenim blagom v Raštelju.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje
Dr. I. Eržen
GORICA
Jos. Verdi tekališče št. 37.
Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.
Ordinira v svojem ateljeju
od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Premier & Jančar
Ljubljana Dunaška cesta št. 20.
Lastni izdelki oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega klenja.
Velika zaloga kemičnih in rudniških barv. Barv za umetnike.
Vse potrebščine za slikarje in pleskarje. Točna postrožba, cene nizke.
Za obila naročila se priporočava
Premier & Jančar
trgovina oljnatih barv na drobno in debelo

Imovitejši Slovenci, pristop k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M. bodi vam sveta dolžnost!

FOOD AND NUTRITION: Celso Alvarez, UCR; María Alejandra, UPR; María Alejandra, UPR